

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

јун 2019 / број 30

6/2019

Зашто баш **PROPISI.NET**?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

Весна Јовичић, овлашћени интерни ревизор; Душан Рајаковић, спец. менаџмента здравствених установа; мр Жељко Албанези; мр Јован Чанак; дипл. екон. Маја Јовановић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија; др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”; мр Милица Бјелић, овлашћени екстерни и интерни ревизор; дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија; Филип Ковачевић, LL.M., Deloitte, виши руководилац у пореском одељењу „Deloitte”

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

„Бити мајстор значи умети одвојити за време рада свој посао од свега осталог, знати тачно и једино пред очима имати: шта треба урадити и како то урадити; не обазирати се ни на што што нема са тим везе; не бринути се за успех, не помишљати на неуспех; ничега се не плашити, а ништа не оставити случају; увек бити сав при оном делу посла који у том тренутку обрађујеш.”

Иво Андрић

У овом броју часописа обрадили смо специфичности у рачуноводственом евидентирању пословних догађаја у грађевинарству, а у посебном чланку дат је осврт и на најчешћа питања и недоумице у вези са обрачуном пореза на додатну вредност.

Ипак, многе рачуновође сматрају да је рачуноводствено евидентирање пословних догађаја у грађевинарству значајно једноставније него, на пример, у трговини на мало – једна фактура месечно за примљену ситуацију и оштро око на датум потписа од стране надзорног органа због настанка обавезе за порез на додатну вредност. С друге стране, у трговини на мало поступак рачуноводственог обухвата вредносно није у нивоу грађевинарства, али је зато временски захтеван, с обзиром на бројне ситуације које се јављају у пословању: од вођења аналитичких робних картица за најчешће веома велики број артикала, преко поступка повраћаја робе од купца, до издавања и евидентирања ваучера или продаје на распродајама и снижењима. Због наведеног је у овом броју часописа направљен осврт на специфичности у рачуноводству трговине на мало, уз настојање да обухватимо што већи број ситуација које се јављају у овој делатности, а књиговођин задатак је да их све исправно и благовремено евидентира. У стручној јавности недавно је настала видна ускомешаност поводом мишљења Министарства финансија о обавези вођења робног књиговодства у малопродаји. Са аспекта књиговодствених агенција које воде пословне књиге за трговце, реакција је разумљива јер се суочавају са трошковима надоградње софтвера помоћу којих воде главне књиге трговаца, при чему исти треба да обухвати и аналитичку евиденцију за сваки артикул трговачке робе. Ипак, обавеза вођења аналитичких, помоћних евиденција за имовину у материјалном облику прописана је још пре шест година, када је донесен Закон о рачуноводству.

У месецу априлу ступио је на снагу нови Закон о здравственом осигурању и Закон о здравственој заштити. С обзиром на новине које доносе, у претходном броју часописа обрађена је тема накнаде зараде за време боловања, док је у овом броју начињен осврт на посебности у случају боловања ради одржавања трудноће, а обрађен је и прекровмени и допунски рад у складу са Законом о здравственој заштити. Једна од новина коју је донео Закон о здравственом осигурању јесте и промена приоритетног реда за стицање својства осигураника када исти испуњава услове за стицање тог својства по више основа. Осигураници корисници пензије више нису у првом приоритетном реду, заједно са осигураницима у радном односу. Месец дана су мишљења стручне јавности била подељена у вези са питањем да ли су сви пензионери који заснују радни однос обавезно осигурани по основу радног односа, без обзира на то да ли су радни однос засновали пре или након ступања на снагу новог закона. Министарство здравља је 14. маја издало службено мишљење којим је дилема отклоњена – обавеза плаћања доприноса за здравствено осигурање постоји за све пензионере који су засновали радни однос, дакле и за оне који су га засновали пре 11. априла.

Као што је рекао Мартин Лутер Кинг: „На сваком кораку прати нас изазов да неуморно постижемо изванредне успехе у послу. Сви људи нису специјалисти, немају сви ни стално запослење, још мање их досегне врхунце у уметности и науци, многи су погонски радници, радници у пољу, на улици. Нема неважног посла. Сваки посао који користи човечанству узвишен је и важан и треба га помњиво извршавати. Ако је човек чистач улица, мора их чистити као што је Микеланђело сликао, Бетовен компоновао или Шекспир писао. Морао би чистити улице тако добро да сви становници неба и земље застану и кажу: 'Овде је живео велики чистач улица који је добро обављао свој посао.'”

Др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

РАЧУНОВОДСТВО

- Др Маријана Жиравац Младеновић
ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈИ СЕ БАВЕ
ТРГОВИНОМ НА МАЛО 7
- Др Маријана Жиравац Младеновић
РАЧУНОВОДСТВО У ГРАЂЕВИНСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ 36
- Мр Милица Бјелић
РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ЛИЧНИХ
ПРИМАЊА ВЛАСНИКА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА И
ПРЕДУЗЕТНИКА..... 64
- Мр Милица Бјелић
ПРВА ПРИМЕНА МСФИ 16 У ПОСЛОВНИМ КЊИГАМА
ЗАКУПЦА 70

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

- Мр Јован Чанак
СМЕШТАЈ И ИСХРАНА УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА
СА СТАНОВИШТА ЗАКОНСКИХ ПРОПИСА И
РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ 77
- Дипл. правник Слободанка Келечевић
ПРИМЕНА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
СА АСПЕКТА БУЏЕТСКЕ КОНТРОЛЕ 86
- Весна Јовичић
ЦИЉЕВИ КОНТРОЛА И ОЧЕКИВАЊЕ КОНТРОЛЕ 91
- Дипл. екон. Маја Јовановић
ОВЛАШЋЕЊА И ПОСТУПАЊЕ БУЏЕТСКЕ
ИНСПЕКЦИЈЕ 96
- Душан Рајаковић
КОНТРОЛА ЗАКОНИТОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ОД СТРАНЕ ДРЖАВНЕ
РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ДРИ) 101

ПОРЕЗИ

- Филип Ковачевић, LL.M.
ПРИМЕНА ПРОПИСА О ПДВ-У У ГРАЂЕВИНСКОЈ
ДЕЛАТНОСТИ 107
- ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ
ПОРЕЗА И ПДВ-А 114

ЗАРАДЕ

- Мр Жељко Албанезе
ОБРАЧУН ЗАРАДЕ КОРИСНИКА ПЕНЗИЈЕ
У СКЛАДУ СА НОВИМ ЗАКОНОМ О
ЗДРАВСТВЕНОМ ОСИГУРАЊУ 115
- Мр Жељко Албанезе
ПРЕКОВРЕМЕНИ И ДОПУНСКИ РАД У НОВОМ
ЗАКОНУ О ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ – РЕГУЛАТИВА
И ОБРАЧУН 118
- Мр Жељко Албанезе
ПРИВРЕМЕНА СПРЕЧЕНОСТ ЗА РАД ЗБОГ БОЛЕСТИ
ИЛИ КОМПЛИКАЦИЈА У ВЕЗИ СА ОДРЖАВАЊЕМ
ТРУДНОЋЕ ПРЕМА НОВОМ ЗАКОНУ О
ЗДРАВСТВЕНОМ ОСИГУРАЊУ 127
- КРАТКЕ ТЕМЕ: ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА
ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ЗА ПЕНСИОНЕРЕ КОЈИ
ЗАСНИВАЈУ РАДНИ ОДНОС 131

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

- Мр Жељко Албанезе
МЕТОДОЛОГИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОДАТАКА О
БОНИТЕТУ И ДАВАЊЕ ОЦЕНА БОНИТЕТА
ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА, ЗАДРУГА,
ПРЕДУЗЕТНИКА И УСТАНОВА..... 135
- Дипл. екон. Маја Јовановић
BALANCED SCORECARD – СИСТЕМ ЗА МЕРЕЊЕ
УЧИНАКА У ЈЕДНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ 142

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

- ИЗВОДИ ИЗ АКТУЕЛНИХ МИШЉЕЊА
МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА 150
 - Рачуноводство
 - Порез на додату вредност
 - Порез на доходак грађана
 - Порез на добит
 - Порески поступак
- КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА
ЗА ЈУН 2019. ГОДИНЕ 172

организује
САВЕТОВАЊЕ
на тему:

ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ПОПДВ – НЕДОУМИЦЕ И ДИЛЕМЕ НАКОН ГОДИНЕ ДАНА ПРОБНОГ ПЕРИОДА У ПРИМЕНИ

БЕОГРАД, хотел „Палас”, Топличин венац 23, 24. јун 2019. године

Закључно са **30. јуном 2019. године завршава се прелазни период** употребе обрасца ПОПДВ, у коме надлежни порески орган у поступцима провере правилности исказивања података није узимао у обзир погрешно исказане податке који не утичу на износ пореске обавезе.

Програм саветовања: Попуњавање обрасца ПОПДВ, са практичним примерима.

Предавачи: Врхунски експерти из области пореза на додату вредност.

Цена: Котизација износи 6.900,00 динара (+ 20% ПДВ-а) и обухвата:

- предавање,
- презентацију предавача и
- освежење у паузама (кафа и лаки оброк).

За сва обавештења позовите нас на: 011/2836-817, 011/2836-820, 2836-821, 2836-822,
путем факса: 011/2836-474 или нам пишите на мејл: savetovanje@ingpro.rs.

На семинар можете да се пријавите преко формулара на <https://www.propisi.net/savetovanje-popunjavanje-obrasca-popdv-nedoumice-i-dileme-nakon-godine-dana-probnog-perioda-u-primeni/>

РАЧУНОВОДСТВО

Пословање предузетника који се баве трговином на мало

Књижење пословних догађаја у трговини на мало специфично је као и та делатност – од калкулација као исправа за књижење задужења продавнице, преко попушта датих на акцијама и распродајама, продаје на кредитне картице и решавања рекламација купаца у складу са одредбама Закона о заштити потрошача, до повраћаја робе добављачу или ПДВ-а страном држављанину и евидентирања вишенамених ваучера. У чланку су приказани примери књижења ових пословних догађаја, а посебан осврт дат је на обавезне пословне књиге и евиденције, организацију рачуноводства и фискализацију.

Рачуноводство у грађевинској делатности

Рачуноводствено обухватање грађевинске делатности зависи првенствено од врсте учесника у промету, а она одређује и МРС који ће се примењивати. Извођачи радова највећу пажњу треба да посвете признавању прихода, односно одређивању степена довршености изведених радова. С друге стране, инвеститори пажњу посвећују признавању трошкова и обрачуна недовршене производње на дан билансирања. Осим тога, у чланку је обрађено и рачуноводствено обухватање резервисања за задржане кауције и депозите, уговорне казне, као и уговори о заједничкој изградњи, трошкови финансирања и случајеви промене намене станова изграђених за тржиште.

Рачуноводствено евидентирање личних примања власника привредног друштва и предузетника

У складу са одредбама члана 61. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, на рачуну 723 – Лична примања послодавца – исказују се исплате личних примања послодавцу у друштвима лица у току године. Ако се износ извршених исплата не може покрити из оствареног добитка, непокривени износ се преноси на крају обрачуноског периода на терет рачуна 724 – Пренос добитка или губитка. Под послодавцем се, у смислу рачуна 723, подразумева власник привредног друштва или предузетник који пословне књиге води по систему двојног књиговодства.

Прва примена МСФИ 16 у пословним књигама закупца

Од 1. јануара 2019. године почео је да важи нови Међународни стандард финансијског извештавања (МСФИ) 16 – Лизинг – који ће регулисати питања рачуноводственог третмана лизинга (закупа). МСФИ 16 доноси значајне измене у рачуноводственом обухватању лизинга, посебно у финансијским извештајима корисника лизинга. МСФИ 16 још увек није преведен код нас, али без обзира на то правна лица могу да одлуче да га примене, под условом да су почели са применом МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима, или да чекају званични превод стандарда.

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис **Пословни саветник** налази се на интернет страници www.poslovnisavetnik.net и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Пословање предузетника који се баве трговином на мало

Књижење пословних догађаја у трговини на мало специфично је као и та делатност – од калкулација као исправа за књижење задужења продавнице, преко попушта датих на акцијама и распродајама, продаје на кредитне картице и решавања рекламација купаца у складу са одредбама Закона о заштити потрошача, до повраћаја робе добављачу или ПДВ-а страном држављанину и евидентирања вишенаменских ваучера. У чланку су приказани примери књижења ових пословних догађаја, а посебан осврт дат је на обавезне пословне књиге и евиденције, организацију рачуноводства и фискализацију.

Увод – обављање делатности трговине на мало

Уредбом о Класификацији делатности („Сл. гласник РС”, бр. 54/2010) трговина на мало сврстана је у сектор Г, грана 47: Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима, а обухвата препродају (продају без прераде) нових и коришћених производа углавном за личну употребу и потрошњу у домаћинству, у продавницама, робним кућама, на тезгама, преко поште, преко уличних продаваца, аквизитера, потрошачких задруга и сл. Трговина на мало најпре се разврстава према врсти продајног објекта (трговина на мало у продавницама: гране 47.1–47.7; трговина на мало изван продавница: гране 47.8 и 47.9). Трговина на мало у продавницама обухвата продају на мало коришћене робе (група 47.79), у погледу које се разликује специјализована продаја на мало (гране 47.2–47.7) и неспецијализована продаја на мало (грана 47.1).

Наведене делатности даље су разврстане према врсти производа који се продају.

Овај чланак обухвата рачуноводствено евидентирање у трговини на мало у продавницама, а предмет посебног чланка биће продаја преко интернета.

Што се тиче начина вођења пословних књига, од ове године предузетник нема право избора између простог и двојног

књиговодства. Предузетници који се баве делатношћу трговине на мало не могу да буду паушално опорезиви.

У складу са чланом 40. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... 113/2017 – даље: ЗПДГ):

Обвезник пореза на приходе од самосталне делатности уписан у регистар код надлежної орјана, односно орјанизације, који с обзиром на околности није у стању да води пословне књиге, осим пословне књиге о оствареном промету, или коме њихово вођење ошјежава обављање делатности, има право да поднесе захтев да порез на приходе од самосталне делатности илаћа на паушално утврђен приход (у даљем тексту: паушално опорезивање).

Право на паушално опорезивање **не може** се признавати обвезнику из става 1. овог члана:

- 1) који обавља делатности из области: рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, послова пореског саветовања, рекламирања и исцраживања тржишта;
- 2) који обавља делатности из области: трговине на велико и **трговине на мало**, хошела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези с некретностима;
- 3) у чију делатности улажу и груа лица;
- 4) чији је укључен промет у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно чији је планирани промет када почиње обављање делатности – већи од 6.000.000 динара;

Рачуноводство у грађевинској делатности

Рачуноводствено обухватање грађевинске делатности зависи првенствено од врсте учесника у промету, а она одређује и МРС који ће се примењивати. Извођачи радова највећу пажњу треба да посвете признавању прихода, односно одређивању степена довршености изведених радова. С друге стране, инвеститори пажњу посвећују признавању трошкова и обрачуна недовршене производње на дан билансирања. Осим тога, у чланку је обрађено и рачуноводствено обухватање резервисања за задржане кауције и депозите, уговорне казне, као и уговори о заједничкој изградњи, трошкови финансирања и случајеви промене намене станова изграђених за тржиште.

Увод – законодавни оквир за грађевинску делатност

Уредбом о Класификацији делатности („Сл. гласник РС”, бр. 54/2010) грађевинарство је класификовано у сектор Ф, а области, гране и групе приказује табела 3 на крају чланка.

Према Закону о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 – Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – Одлука УС РС, 50/2013 – Одлука УС РС, 98/2013 – Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018 и 31/2019; види Решење УС РС – 54/2013; види Одлуку УС РС – 65/2017 – даље: ЗПИ) грађење је извођење грађевинских и грађевинско-занатских радова, уградња грађевинских производа, постројења и опреме. Инвеститор је лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола. Изградња објекта је скуп радњи који обухвата: претходне радове, израду и контролу техничке документације, припремне радове за грађење, грађење објекта и стручни надзор у току грађења објекта. Финансијер је лице које по основу закљученог и овереног уговора са инвеститором финансира односно суфинансира изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију или извођење других грађевинских односно инвестиционих радова предвиђених овим законом и на основу тог уговора стиче одређена права и обавезе које су овим законом прописане за инвеститора у складу са помену-

тим уговором, осим стицања права својине на објекту који је предмет изградње.

У грађевинској делатности разликују се два типа учесника (правних лица или предузетника):

1. Инвеститори су они који граде уз ангажовање других извођача и финансирају изградњу објекта различите намене у циљу њихове продаје. У неким случајевима објекти се преносе на сопствене некретнине ради употребе за обављање делатности или на инвестиционе некретнине за потребе издавања у закуп, ако основна делатност предузећа није издавање некретнина. Код ових предузећа залиха недовршене изградње може бити билансна ситуација на 31. децембар, ако нису испуњени услови за испоруку радова (обрачунска ситуација није довршена), односно ако радни налог није довршен.

2. Извођачи радова услужно обављају послове одређене фазе изградње или завршне радове у својству даваоца услуга. У овим предузећима на дан биланса може да настане нефактурисани приход према степену довршености радова на пројекту, који није предат до тог дана као привремена или коначна ситуација.

Уговор о грађењу

Уговор о грађењу је уговор о делу којим се извођач обавезује да према одређеном пројекту у уговореном року сагради одређену грађевину на одређеном земљишту или да на таквом земљишту, односно на већ постојећем објекту

Област	Грана	Група	Назив	Опис
		43.33	Постављање подних и зидних облога	Обухвата постављање, поплочавање, намештање (или облагање) у зградама и осталим грађевинама: керамичких, бетонских или камених, зидних или подних плочица, и облагање пећи керамичким плочицама, паркета и других подних облога од дрвета, покривање зидова дрветом, таписона и линолеумских подних покривача, укључујући и оне од гуме или пластичних маса, подних и зидних облога од тераца, мермера, гранита или шкриљца, тапета.
		43.34	Бојење и застакљивање	Обухвата унутрашње и спољашње бојење зграда; бојење осталих грађевина; застакљивање, постављање огледала и др. Не обухвата уградњу прозора, дел. 43.32.
		43.39	Остали завршни радови	Обухвата чишћење нових зграда након изградње; остале непоменуте завршне радове. Не обухвата унутрашње декоратерске радове, дел. 74.10; унутрашње чишћење зграда и осталих грађевина, дел. 81.21; специјално унутрашње и спољашње чишћење зграда, дел. 81.22.
	43.9	Остали специфични грађевински радови		
		43.91	Кровни радови	Обухвата подизање кровова; покривање кровова. Не обухвата изнајмљивање машина и опреме за грађевинарство без руковаоца, дел. 77.32.
		43.99	Остали непоменути специфични грађевински радови	Обухвата специјализоване грађевинске радове који су заједнички за различите врсте грађевина, а захтевају поседовање специјалних вештина или специјалне опреме (изградњу темеља (фундирање), укључујући побијање шипова; постављање изолације против влаге и хидроизолација; уклањање влаге у зградама; копање окна; монтирање индустријски произведених челичних елемената које извођач радова није произвео; армирање; зидање опеком и каменом; монтирање и демонтирање скела и радних платформи, укључујући и рад на скелама и радним платформама узетим у закуп; подизање димњака, индустријских пећи и др.; извођење радова по специјалним захтевима, за које је неопходна вештина пењања и знање коришћења одговарајуће опреме, тј. рад на високим објектима); извођење подземних радова; изградњу спољних базена за пливање; чишћење паром, пескарење и слични радови на спољашности зграде; изнајмљивање кранова и друге опреме за изградњу која не може бити сврстана у специфични тип изградње, заједно с радницима. Не обухвата изнајмљивање машина и опреме за изградњу или рушење без руковаоца, дел. 77.32.

ПС

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у **PDF** формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Рачуноводствено евидентирање личних примања власника привредног друштва и предузетника

У складу са одредбама члана 61. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – даље: Правилник), на рачуну 723 – Лична примања послодавца – исказују се исплате личних примања послодавцу у друштвима лица у току године. Ако се износ извршених исплата не може покрити из оствареног добитка, непокривени износ се преноси на крају обрачунског периода на терет рачуна 724 – Пренос добитка или губитка. Под послодавцем се, у смислу рачуна 723, подразумева власник привредног друштва или предузетник који пословне књиге води по систему двојног књиговодства.

Увод

На рачуну 723 евидентирају се следеће исплате у току године:

- међудивиденда,
- узимање имовине привредног друштва за личне потребе власника или предузетника,
- плаћање личних трошкова власника или предузетника са пословног рачуна и сл.

Међудивиденда

Пре објашњења рачуноводственог аспекта неопходно је имати у виду правни аспект, односно ограничења плаћања власницима друштва која су прописана Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018). Наиме, чланом 273. Закона о привредним друштвима, који се односи на привремену дивиденду, односно међудивиденду, прописано је да, ако статутом није другачије одређено, **друштво може да плаћа привремену дивиденду (међудивиденду) у било које време између редовних седница скупштине ако:** 1) извештаји о пословању друштва и његовим финансијским резултатима, сачињени за ту намену,

јасно показују да је друштво у периоду за који се исплаћује међудивиденда остварило добит и да су расположива новчана средства друштва довољна за плаћање те међудивиденде;

2) износ међудивиденде који се исплаћује није већи од укупне добити остварене након завршетка претходне пословне године за коју су сачињени финансијски извештаји, увећане за нераспоређену добит и износе резерви који се могу користити за те намене, а умањене за утврђене губитке и износ који мора да се унесе у резерве у складу са Законом или статутом.

Овде треба имати у виду и одредбе Закона о привредним друштвима о ограничењима плаћања акционарима. Наиме, према члану 275. Закона о привредним друштвима, **друштво не може да врши плаћања акционарима ако је према последњим годишњим финансијским извештајима нето имовина друштва мања или би услед такве исплате постала мања од уплаћеног основног капитала, увећаног за резерве које је друштво у обавези да одржава у складу са Законом или статутом, ако такве резерве постоје, осим у случају смањења основног капитала.**

Укупан износ исплата акционарима за пословну годину не може бити већи од добити на крају

Када се ради о узимању добара или вршењу услуга из пословне имовине предузетника за своје личне потребе или потребе чланова домаћинства, на терет добити која припада предузетнику књижи се укупна вредност добара или услуга, укључујући и износ претходног пореза који је поверилац зарачунао купцу. Уколико се узимање из пословне имовине врши из основних средстава, односно добара која су набављена ради даље продаје или из произведених добара или услуга, по основу којих је у претходним фазама промета обвезник имао право на одбитак претходног пореза, ПДВ обрачунава се, сагласно одредбама члана 18. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, 86/2004 – испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 – усклађени дин. изн., 68/2014 – др. закон, 142/2014, 5/2015 – усклађени дин. изн., 83/2015, 5/2016 – усклађени дин. изн., 108/2016, 7/2017 – усклађени дин. изн., 113/2017, 13/2018 – усклађени дин. изн., 30/2018 и 4/2019 – усклађени дин. изн.), на набавну вредност, односно цену коштања тих добара која важи у моменту промета.

Пример: Подизање аконтација нето прихода предузетника у току године

1) Предузетник који пословне књиге води по систему двојног књиговодства подигао је у току године аконтацију по основу нето прихода у износу од 2.000.000 динара.

2) На дан састављања финансијских извештаја предузетник има нераспоређени добитак ранијих година на рачуну 340 у износу од 1.600.000 динара, а за текућу годину остварен је губитак.

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	723	Лична примања послодавца	2.000.000	
	466	Обавезе за нето приход предузетника који аконтацију подиже у току године		2.000.000
- за подизање аконтације по основу нето прихода у току године				
1а	466	Обавезе за нето приход предузетника који аконтацију подиже у току године	2.000.000	
	241	Текући (пословни) рачуни		2.000.000
- по изводу са текуће рачуна				
2.	340	Нераспоређени добитак ранијих година	1.600.000	
	724	Пренос добитка или губитка	400.000	
	723	Лична примања послодавца		2.000.000
- за пренос добитка/губитка				
2а	351	Губитак текуће године	400.000	
	724	Пренос добитка или губитка		400.000
- за утврђивање губитка текуће године				

Дакле, било да се ради о узимању из имовине било о подизању аконтација нето прихода предузетника у току године, књижење се врши на исти начин (преко рачуна 723). Суштински посматрано, како с рачуноводственог тако и с пореског аспекта, ове две категорије се не разликују.

Прва примена МСФИ 16 у пословним књигама закупца

Од 1. јануара 2019. године почео је да важи нови Међународни стандард финансијског извештавања (МСФИ) 16 – Лизинг – који ће регулисати питања рачуноводственог третмана лизинга (закупа). МСФИ 16 доноси значајне измене у рачуноводственом обухватању лизинга, посебно у финансијским извештајима корисника лизинга. МСФИ 16 још увек није преведен код нас, али без обзира на то правна лица могу да одлуче да га примене, под условом да су почели са применом МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима, или могу да чекају званични превод стандарда.

Увод

Главна измена у односу на постојећи Међународни рачуноводствени стандард – МРС 17 – Лизинг – огледа се у томе да се код корисника лизинга (закупаца) укида подела на финансијски и оперативни лизинг, као и да ће сви уговори о закупу морати да буду приказани кроз Биланс стања, наравно под условом да испуњавају критеријуме прописане овим стандардом.

Само признавање некадашњих оперативних лизинга у Билансу стања довешће до великог пораста у вредностима имовине и обавеза код корисника лизинга. С друге стране, у Билансу успеха корисници лизинга више неће имати трошкове закупа, већ ће се тај трошак делити на трошкове амортизације имовине (право коришћења) и трошкове камате на обавезе по основу лизинга.

МСФИ 16 примењује се на састављање финансијских извештаја за периоде који почињу од 1. јануара 2019. године. Међутим, стандард је могуће применити и раније, али је услов за то примена МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима. МСФИ 16 замењује постојећи МРС 17, као и с њим повезана тумачења. МСФИ 16 још увек није преведен код нас, тако да, без обзира на то, правна лица под гореизнетим условом могу да одлуче да га примене или да чекају званични превод стандарда.

Напомињемо да правна лица која примењују Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) признавање лизинга, класификацију лизинга и његово одмеравање врше у складу са одељком 20 – Лизинг. Код ових правних лица нема промена у рачуноводственом обухватању оперативног лизинга. Исти ће се и даље књижити по пријему рачуна на трошак и обавезе на систематској основи трајања закупа.

Такође, правна лица која примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014), на исти начин вреднују лизинг као и правна лица која примењују МСФИ за МСП.

Делокруг МСФИ 16

МСФИ 16 примењује се на све закупе изузев:

- а) закупа за потребе истраживања или коришћења минерала, нафте, природног гаса и сличних необновљивих природних ресурса;
- б) закупа биолошке имовине из делокруга МРС 41 – Пољопривреда коју држи закупца;
- ц) споразума о концесијама за пружање услуга из делокруга ИФРИЦ 12 – Споразуми о концесијама за пружање услуга;

признатих у Билансу стања пре датума прве примене МСФИ 16).

У случају из тачке (а), разлика између обавезе по основу закупа и имовине с правом коришћења (ако постоји) евидентира се као корекција почетног стања резултата.

У случају из тачке (б), разлика неће постојати, па неће бити ни корекције почетног стања резултата, јер је суштина да се имовина с правом коришћења признаје у износу који је једнак обавези по основу закупа на дан прве примене МСФИ 16. Другим речима, овај приступ подразумева признавање имовине с правом коришћења и садашње вредности обавезе за закуп као да је реч о новом уговору о закупу који ступа на снагу на дан прве примене МСФИ 16.

Закључак

Прва примена МСФИ 16 захтеваће свеобухватну анализу уговора о лизингу, а нека од питања са којима друштва могу да се суоче свакако су: који је неопозиви период закупа, да ли постоји опција продужења уговора или опција раскида и колика је вероватноћа да се такве опције искористе, коју каматну стопу применити у условима када уговором каматна стопа није дефинисана и сл. Наведена примена представљаће за доста

друштва велики изазов и захтеваће потпуну обученост рачуновођа за наведени поступак, као и много више времена за само рачуноводствено обухватање него што је то било до сада. Такође, често ће постојати потреба укључивања других стручних лица, пре свега правне струке, у тумачење појединих услова уговора.

Имајући у виду да се по основу уговора о закупу признаје имовина с правом коришћења, јасно је да нова правила признавања закупа у складу са МСФИ 16 могу да утичу и на промену величине правног лица.

Применом МСФИ 16 друштва ће имати већу признату укупну имовину (што може неповољно да утиче на рацио обрта имовине), али биће и више задужена („погоршање” рациа задужености), док ће имати већи износ трошка у првим годинама лизинга иако је уговорено константно плаћање током периода, па се као резултат може очекивати нижа нето профитабилност у истом периоду.

Такође, раздвајање некадашњих трошкова закупа на сада трошкове амортизације и трошкове камате утиче на износе одређених показатеља пословања попут EBITDA (трошкови амортизације и камате остају „испод”), и то тако да ће сада EBITDA давати много бољи резултат него раније.

ПС

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама www.propisi.net, www.legeartis.rs и www.poslovnisavetnik.net увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За брз и лак приступ и даље информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Мр Јован Чанак

Смештај и исхрана ученика и студената са становишта законских прописа и рачуноводствене евиденције

Када се осврнемо на целокупну законску регулативу у вези са ученичким и студентским стандардом, може да се констатује да је задовољавајуће решена, као и да је материјални положај ученика и студената знатно поправљен. Ретроспективном анализом ранијег стандарда и ученика и студената утврђује се да се исти не може поредити са данашњим стандардом. Некада је било незамисливо да студенти могу да користе веш-машину за прање веша, углавном је у питању било снажажење на разне начине. Сва опрема која је данас на располагању студентима пружа солидан основ да могу да се посвете свом основном задатку да завршавају факултете у редовним роковима. Заиста је веома повољно за студенте који се финансирају из државног буџета да имају три obroка дневно за 171 динар и да ручак износи 72 динара.

Увод

Једно од права у области ученичког и студентског стандарда, које је уређено Законом о ученичком и студентском стандарду („Сл. гласник РС”, бр. 18/2010, 55/2013, 27/2018 – др. закон и 10/2019 – даље: Закон), односи се на смештај, исхрану и васпитни рад за ученике средњих школа, односно на смештај и исхрану студената.

Да би ученици и студенти могли да остваре у наведено право, треба да испуњавају опште услове за остваривање права у области ученичког и студентског стандарда. Ученици и студенти своја права на смештај и исхрану остварују у установама које се баве делатношћу ученичког и студентског стандарда. Једно од битних питања која поменути закон регулише јесте финансирање права ученика и студената, као и питање финансирања рада установа ученичког и студентског стандарда. У складу са чланом 6. Закона, донет је Правилник о смештају и исхрани ученика и студената („Сл. гласник РС”, бр. 36/2010 и 55/2012 – даљем: Правилник), којим се утврђују ближи услови, критеријуми за утврђивање редоследа и начин остваривања права ученика и студената на

смештај и исхрану у установама ученичког односно студентског стандарда, као и примена блажих критеријума за ученике односно студенте из осетљивих друштвених група и друга питања од значаја за остваривање наведеног права. Поред наведених питања, која су предмет разматрања у овом тексту, биће дат и краћи коментар одредби Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину у вези са средствима која се обезбеђују у буџету Републике Србије за финансирање трошкова смештаја и исхране ученика и студената, као и осврт на поступак евидентирања пословних промена у вези са финансијским трансакцијама које се одвијају у троуглу Министарство просвете, науке и технолошког развоја – установе за ученички и студентски стандард – ученици односно студенти.

Општи услови за остваривање права у области ученичког и студентског стандарда

Општи услови за остваривање права у области ученичког и студентског стандарда регулисани су чланом 4. Закона.

Примена Закона о заштити животне средине са аспекта буџетске контроле

У овом тексту осврнућемо се на контролу обезбеђивања и коришћење средстава за чување и унапређење заштите животне средине на територији јединице локалне самоуправе.

Увод

Систем заштите животне средине, којим се обезбеђује остваривање права човека на живот и развој у здравој животној средини и уравнотежен однос привредног развоја и животне средине у Републици Србији, уређен је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, број 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 76/18, 95/18 – др. закон).

Систем заштите животне средине у оквиру својих овлашћења обезбеђују Република Србија, аутономна покрајина, јединице локалне самоуправе, предузећа, друга домаћа и страна правна лица и предузетници који у обављању привредне и друге делатности користе природне вредности, угрожавају или загађују животну средину, као и научне и стручне организације и друге јавне службе, грађанин, групе грађана, њихова удружења, професионалне или друге организације.

Сви субјекти система заштите животне средине дужни су да чувају и унапређују животну средину.

У остваривању система заштите животне средине Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу да промене стање и услове у животној средини, односно за непредузимање мера заштите животне средине, у складу са Законом.

Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини.

План и програм управљања природним ресурсима и добрима

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру надлежности утврђених овим и посебним законом доносе своје планове и програме управљања природним ресурсима и добрима, у складу са стратешким документима (Националну стратегију одрживог коришћења природних ресурса и добара за период од најмање десет година доноси Влада) и својим специфичностима.

Законом је омогућено да две или више јединица локалне самоуправе могу да донесу заједничке програме, као и да две или више јединица локалне самоуправе доносе заједнички програм заштите животне средине ради смањења негативних утицаја на животну средину или из разлога економичности (заједничко управљање отпадом, отпадним водама и сл.).

Имајући у виду Законом прописане обавезе за обезбеђење мера и услова за заштиту животне средине, јединице локалне самоуправе дужне су да у просторним и урбанистичким плановима обезбеде мере и услове заштите животне средине, нарочито:

- утврђивање посебног режима очувања и коришћења подручја заштићених природних добара, изворишта водоснабдевања, термалних и минералних изворишта, шума, пољопривредног земљишта, јавних зелених површина, рекреационих подручја и бања;
- одређивање подручја угрожених делова животне средине (загађена подручја, подручја угрожена ерозијом и бујицама, експлоатацијом минералних сировина, плавна подручја и сл.) и утврђивање мера за санацију ових подручја; утвр-

којим је предвиђена новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара, а у вези са чланом 71. став 2. Закона о буџетском систему, којим је регулисана одговорност функционера, односно руководиоца директног односно индиректног корисника буџетских средстава за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских средстава.

Напомињемо да је Кривичним закоником, чланом 362а, утврђена одговорност за ненамен-

ско коришћење буџетских средстава, тј. да ће се одговорно лице корисника буџетских средстава или одговорно лице у организацији обавезног социјалног осигурања које створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатака преко износа од милион динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице, казнити новчаном казном или затвором до једне године.

ПС

Весна Јовичић, овлашћени интерни ревизор

Циљеви контрола и очекиване контроле

Интерни ревизори у јавном сектору свој рад базирају на ревизији система. Ревизија система има 8 (осам етапа). Пре снимања система треба утврдити циљеве контрола и очекиване контроле. Контроле треба да имају одређену сврху, односно да обезбеде остваривање циљева датог система или процедуре, а морају да буду и добро дизајниране у сваком систему како не би постојале слабости у функционисању контрола, односно система.

Циљеви система

Најпре треба идентификовати циљеве система. При њиховом утврђивању треба водити рачуна о томе да у сваком систему постоји одређена хијерархија циљева, почев од оних које утврђује више руководство до оних које утврђују запослени укључени у детаљне операције у оквиру система.

На пример, циљеви које је руководство утврдило за систем набавке могу да укључују:

- обезбеђење усаглашености са законима и прописима приликом додељивања уговора о набавци;
- остварење уштеде у наредне три године у поступцима набавке за 20% сваке године;
- смањење броја нереализованих приспелих фактура.

Овакви циљеви система могу бити званични и утврђени у писаној форми.

Циљеви контрола

Схватање циљева система омогућиће ревизору да лакше утврди шта треба да буду циљеви контрола. Циљеви контрола које ревизор одреди треба да буду у складу са циљевима организације и треба да се односе на посебне карактеристике система и начин на који се активности унутар система спроводе у сврху испуњења његових циљева. Осим тога, циљеви треба да буду конкретни и да представљају сврху контроле, а не саму контролу. На пример:

- у систему набавке један од циљева контроле може да буде да се „обезбеди да се плаћају само фактуре за робу или услуге које су примљене”;
- у систему плата циљ контроле могао би да буде да се „обезбеди да се плаћају само запослена лица у организацији”.

Циљ контроле бр. 4: Обезбедити да су сви понуђачи обавештени о додељеном уговору и да су њихови захтеви за заштиту права благовремено размотрени

Ред. бр.	Очекиване контроле	Постојеће контроле	Тест (или/)	Оцена контрола	Препорука
4.1.	Одлука о додели уговора објављена је на Порталу јавних набавки (чл. 108. Закона о јавним набавкама)				
4.2.	Наручилац је упознат са поступањем у случају пријема захтева за заштиту права понуђача				
4.3.	Наручилац је закључио уговор, који одговара моделу из конкурсне документације, са најбољим понуђачем по истеку рока за подношење захтева за заштиту права понуђача (чл. 112. Закона о јавним набавкама – „Сл. гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015)				
4.4.	Наручилац је објавио обавештење о закљученом уговору у року од пет дана (чл. 116. Закона о јавним набавкама)				

Циљ контроле бр. 5: Обезбедити да се реализација уговора и плаћање врше према условима из уговора

Ред. бр.	Очекиване контроле	Постојеће контроле	Тест (или/)	Оцена контрола	Препорука
5.1.	Служба за набавке по закључењу уговора доставила је наведени уговор надлежним организационим јединицама које су укључене у праћење извршења уговора или су корисници испоручених добара (чл. 27. Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке)				
5.2.	Руководилац орг. јединице у чијем је делокругу праћење реализације уговора, писаним налогом именује лице које ће вршити квантитативни и квалитативни пријем добара (чл. 29. Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке)				
5.3.	Овлашћено лице врши квантитативни и квалитативни пријем добара (чл. 31. Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке)				
5.4.	Лице задужено за пријем добара сачињава записник о квантитативном и квалитативном пријему добара (чл. 33. Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке)				
5.5.	Књижење фактура врши се у року (чл. 7. Правилника о рачуноводству)				
5.6.	Плаћање уговорних обавеза врши се у складу са валутом плаћања				

ПС

ING-PRO

Овлашћења и поступање Буџетске инспекције

Буџетској инспекцији поверена је функција вршења инспекцијске контроле примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и других субјеката. Она врши контролу стицања и трошења јавних средстава и средстава која је корисник стекао по другом основу. Инспекцијска контрола почиње када инспектор уручи субјекту контроле налог за инспекцијску контролу. Руководилац Буџетске инспекције или друго овлашћено лице издаје писани налог за инспекцијску контролу.

Законодавни оквир

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – други закон, 103/15, 99/16, 113/17 и 95/18 – даље: Закон) уређена је надлежност Буџетске инспекције Министарства финансија и надлежност служби за буџетску инспекцију аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, њихова функција, начин рада и поступање. Овим законом уређена су и права и дужности учесника у поступку контроле, као и начин извештавања Буџетске инспекције о резултатима рада, броју пријава поднетих против одговорних лица и најчешћим неправилностима и незаконитостима утврђеним у спроведеним инспекцијским контролама.

На основу Закона Влада је 16. октобра 2017. године донела Уредбу о раду, овлашћењима и обележјима Буџетске инспекције (даље: Уредба), којом је ближе уредила начин рада, овлашћења и обележја Буџетске инспекције и службе за буџетску инспекцију аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Вођење поступка инспекцијске контроле, поред поменутих прописа, односно Закона и Уредбе, регулише и Закон о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење).

Функција и сврха контроле Буџетске инспекције

Република Србија се у краткорочном и средњорочном периоду суочава са више изазова који су везани за контролу и одговорност у погледу коришћења својих јавних средстава.

То се, пре свега, односи на механизме за очување буџетске дисциплине у извршењу државног буџета на годишњем нивоу, како централног тако и локалних, у намери да се спречи премашивање планираних расхода и буџетски дефицити који би из тога произашли.

Поред непосредних питања контроле преузетих обавеза и доспелих неизмирених обавеза, делотворне контроле, чији је циљ обуздавање годишње и вишегодишње потрошње, од кључне су важности за обезбеђивање поштовања дефинисаних фискалних правила и подршку генералном кредибилитету буџета на средњи рок.

Такође, важна питања у вези са увођењем програмског буџетирања укључују контролисање и управљање учинком постојећих програма, као и старање да се средства троше у циљу испуњења дефинисаних циљева.

Циљ деловања Буџетске инспекције јесте унапређење финансијске дисциплине, правилно

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање;

- привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединици локалне власти.

Кривични законик

Кривичним закоником, чланом 362а, утврђена је **одговорност за ненаменско коришћење** буџетских средстава, тј. да ће се одговорно лице корисника буџетских средстава или одговорно лице у организацији обавезног социјалног осигурања које створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатака преко износа од милион динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице, казнити новчаном казном или казном затвора до једне године.

Одредбама члана 228. Кривичног законика прописано је да ће се затвором од шест месеци до пет година казнити одговорно или службено лице у наручиоцу јавне набавке које, искоришћавањем свог положаја или овлашћења прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности, крши закон или друге прописе у јавним набавкама и тиме проузрокује штету

јавним средствима, а уколико је дело учињено у вези са јавном набавком чија вредност прелази износ од сто педесет милиона динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

Одредбама члана 104. Закона о буџетском систему прописан је рок застарелости за покретање прекршајног поступка из чл. 103, 103а и 103б овог закона, који не може да се покрене ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен.

Закључак

На крају може да се закључи да Буџетска инспекција представља важан инструмент за унапређење финансијске дисциплине и управљање неправилностима приликом употребе јавних средстава.

Наиме, повећање одговорности, обезбеђивање доброг финансијског управљања и добре управа, као и побољшање ефикасности и делотворности управљања јавним ресурсима у Републици Србији, поред других фактора који то обезбеђују, треба да буде и резултат делотворне финансијске контроле коју обавља Буџетска инспекција, као део система интерне финансијске контроле у јавном сектору.

ПС

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама www.propisi.net, www.legeartis.rs и www.poslovnisavetnik.net увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За брз и лак приступ и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Душан Рајаковић, спец. менаџмента здравствених установа

Контрола законитости пословања здравствених установа од стране Државне ревизорске институције (ДРИ)

Државна ревизорска институција, као највиши орган ревизије јавних средстава, обавља послове из своје надлежности на основу Устава Републике Србије, Закона о Државној ревизорској институцији и Пословника Државне ревизорске институције. Приликом контроле правилности пословања корисника јавних средстава значајно место заузимају здравствене установе. Специфичност области деловања здравствених установа намеће додатну пажњу јавности, а самим тим и државних институција задужених за контролу пословања у законским оквирима. Чињеница је да грађани у виду пореза и доприноса издвајају значајна средства за обављање здравствене делатности, а с друге стране држава, односно њени најистакнутији представници често истичу значај унапређења и даљег улагања у здравствени систем. Управо из тих разлога битно је да пословање здравствених установа буде транспарентно и на закону засновано, а најбољи гарант за то јесте контрола од стране Државне ревизорске институције.

Увод

Од свог оснивања или, прецизније, у периоду од десет година уназад Државна ревизорска институција спровела је контролу правилности пословања бројних здравствених установа, почев од домова здравља, као носилаца примарне здравствене заштите, до специјализованих и референтних здравствених установа – института и клиничко-болничких центара. У претходном периоду ревизије су постале учестале и могло би се рећи редовне, а предмет је био пре свега начин ангажовања капацитета за пружање услуга здравствене заштите, који су уговорени са Републичким фондом за здравствено осигурање, уз наплату физичким и правним лицима. Приходи остварени по овом основу користе се углавном за различите намене на начин који није ближе уређен прописом или актом установе. Циљ ових ревизија је давање препорука за детаљније уређивање питања стицања и располагања приходи-

ма који су настали употребом јавних средстава, да би се спречило преливање извршених расхода здравствене установе на средства буџета и Републичког фонда за здравствено осигурање. Свака ревизија спроводи се на основу одредби Закона о Државној ревизорској институцији, програма ревизије који се доноси за сваку календарску годину и закључка о спровођењу ревизије.

Најбоље се на примеру ревизије пословања здравствене установе може уочити (не)правилност пословања здравствене установе у делу који се односи на остваривање прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање. Приликом спровођења ревизије правилности остваривања прихода здравствене установе у делу који се односи на остваривање прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање, користе се следећи критеријуми:

да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција овлашћена је да предузима различите мере, и то обраћање одређеном органу, који у границама своје надлежности може да предузме мере против корисника јавних средства који крши обавезе доброг пословања. Ту се пре свега мисли на Министарство здравља и Републички фонд за здравствено осигурање, али и на Министарство унутрашњих послова и представнике правосудних органа. Уколико је реч о тешком кршењу обавезе доброг пословања, обавештава

се Народна скупштина, са позивом на разрешење одговорног лица или више њих. Државна ревизорска институција дужна је да без одлагања поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном органу, ако у поступку ревизије открије материјално значајне радње које указују на постојање елемената прекршаја, односно кривичног дела. Такође је дужна да обавести јавног правобраниоца о случајевима у којима је радњом субјекта ревизије, односно правног лица које послује са субјектом ревизије, нанета штета јавној имовини.

ПС

Електронско издање **ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ**

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Примена прописа о ПДВ-у у грађевинској делатности

Имајући у виду да у пракси постоје бројни проблеми и недоумице у вези са тумачењем и применом ПДВ прописа у грађевинској делатности, посебно након измене Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... 30/2018 – даље: Закон) из октобра 2015. године, у тексту дајемо одговор на нека од најчешћих и најзначајнијих питања, заједно са општим смерницама за утврђивање исправног ПДВ третмана.

Увод

У складу са чланом 10. став 2. Закона, примацац добара и услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ-а, порески је дужник за промет извршен од стране обвезника ПДВ-а. Овом приликом напомињемо да се Закон не позива на Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009... 31/2019), тј. лице које врши промет и примацац добара и услуга не морају бити класификовани као извођач радова и инвеститор, у складу са поменутиим прописом, како би дошло до примене механизма обрнуте наплате (тзв. *reverse charge* механизам, односно интерни обрачун), већ је довољно да су оба лица регистрована за ПДВ у Републици Србији.

Наведена измена требало је да с једне стране олакша примену прописа којима је уређена материја ПДВ-а, будући да је претходно решење неретко изазивало недоумице у пракси, па је самим тим и доводило до различитих тумачења поводом испуњености услова за примену механизма обрнуте наплате, док је с друге стране требало да доведе и до шире примене предметног механизма, чиме је требало да се додатно растерети пословање привредних субјеката у предметној области. Међутим, испоставило се да је ново решење изазвало још веће проблеме у пракси, с обзиром на то да је домет члана 10. став 2. тачка 3) Закона сада можда преширок и често га је потребно применити чак и за промете који, на први поглед барем, не би требало да буду третираны као грађевинска активност.

Подзаконским актом, тј. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинар-

ства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 86/2015 – даље: **Правилник**), прецизније је уређена предметна материја, тј. шта се све сматра прометом добра и услуга из области грађевинарства.

Наиме, у складу са чланом 2. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС”, број 54/10):

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и ауто-путева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;

С друге стране, поправка наведених добара не сматра се прометом услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, па је порески дужник за промет тих услуга лице које је извршило промет, тј. лице В.

Закључак

У складу са претходно наведеним, основ за одређивање да ли је извршен промет добара или услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона за сваки конкретан случај (уколико се промет врши између об-

везника ПДВ-а) требало би да буду Правилник и Уредба о Класификацији делатности, с тим да је предлог аутора да се за сваку појединачну ситуацију, након што се установи да је одређена активност наведена на листи из Правилника, посебна пажња обрати на то да ли та активност може да се подведе и под неку другу активност из Уредбе о Класификацији делатности која није наведена у Правилнику, будући да би у том случају могла да буде искључена примена механизма обрнуте наплате. Наведени приступ је потврђен и кроз, сада већ бројна, мишљења Министарства финансија на ову тему.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуна камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуна камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За ирешилашу и грује информације иишише нам на: office@ingpro.rs или нас иозовише на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Питања претплатника на теме из пореза и ПДВ-а

ПДВ третман постављања оптичког кабла и атестирања кабловског система

Питање: Да ли се следеће ставке фактуришу у складу са чл. 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у или не:

- атестирање кабловског система и издавање атестне документације,
- испорука и уградња оптичког кабла?

Одговор:

Испорука и монтажа оптичког кабла, са утрошеним материјалом, коју обвезник ПДВ-а врши другом обвезнику ПДВ-а, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, **сматра се прометом из области грађевинарства** из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара или услуга, као активност из групе 43.21 – Постављање електричних инсталација, Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 11) Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност.

Уредбом о класификацији делатности дефинисано је да:

43.21 Постављање електричних инсталација обухвата инсталирање електричних система у свим врстама зграда и осталих грађевина, и то:

- **постављање инсталација:**
 - електричних водова и прикључака,
 - телекомуникационих водова,
 - водова за рачунарску мрежу, кабловску телевизију, **укључујући оптичке каблове**,
 - сателитских антена,
 - расветних система,
 - противпожарних аларма,
 - алармних система против провала,
 - уличне расвете и електричних сигнала,
 - расвете на аеродромским пистама;
 - прикључивање електричних апарата за домаћинство, укључујући подно грејање.

Што се тиче атестирања кабловског система и издавања атестне документације, сматрамо

да се НЕ ради о промету из области грађевинарства јер бисмо ту делатност разврстали под шифру 71.20, која није наведена у члану 2. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност.

Атест је документ којим се потврђује да су неки материјали или производи на нивоу квалитета који прописују технички услови и да испуњавају захтеве за употребу.

Уредбом о класификацији делатности дефинисано је да:

71.20 Техничко испитивање и анализе обухвата физичка, хемијска и друга аналитичка испитивања свих типова материјала и производа, укључујући:

- испитивање акустике и вибрације,
- испитивање састава и чистоће минерала итд.,
- хигијенско испитивање хране, укључујући ветеринарско испитивање и контролу производње хране,
- испитивање физичких карактеристика и отпорности материјала, као што су чврстина, дебљина, трајност, радиоактивност и др.,
- **испитивање квалитета и поузданости**,
- испитивање комплетне опреме: мотора, аутомобила, електронских уређаја итд.,
- радиографско испитивање заваривања и лемљења,
- анализу недостатака,
- испитивање и мерење еколошких индикатора: загађености ваздуха и воде итд.,
- издавање сертификата за производе, укључујући потрошачку робу, моторна возила, авионе, посуде под притиском, нуклеарна постројења итд.,
- **издавање исправа о усаглашености за производе, процесе, услуге, системе управљања и стручна лица**,
- периодично испитивање исправности моторних возила,
- испитивање уз коришћење модела (нпр. авиона, бродова, брана итд.),
- рад полицијских лабораторија.

Обрачун зараде корисника пензије у складу са новим Законом о здравственом осигурању

Сагласно одредбама Закона о раду, послодавац може да закључи уговор о раду, односно да заснује радни однос са корисником старосне или породичне пензије. Таква пракса је већ присутна код нас, али је радно ангажовање пензионисаних лица актуелизовано применом новог Закона о здравственом осигурању, који је донео новине по питању плаћања доприноса за здравствено осигурање из зараде ових лица.

Законске одредбе о запошљавању корисника пензије

У вези са запошљавањем лица која су корисници пензије – пензионери, неопходно је истаћи законске одредбе о њиховом запошљавању.

1) Послодавци могу да заснивају радни однос са корисницима старосне и превремене старосне пензије. Радни однос са овим лицима заснива се, у складу са чланом 30. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005... и 113/2017 – даље: Закон), закључивањем уговора о раду који, према члану 31. став 1. Закона, може да се закључи на неодређено или одређено време. Закључивањем уговора о раду са пензионером на неодређено или одређено време пензионисано лице стиче статус запосленог и по том основу изједначено је са осталим запосленима код послодавца. То значи да прима зараду која се утврђује општим актом и уговором о раду за конкретне послове.

За време док пензионисано лице (старосни пензионер) ради и прима зараду, истовремено му се исплаћује и пензија.

Према члану 121. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 34/2003... и 73/2018 – даље: Закон о ПИО), корисник старосне или превремене старосне пензије који се запосли на територији Републике, односно обавља самосталну делатност по основу које је обавезно осигуран на територији Републике, по престанку тог запослења, односно обављања те самосталне делатности има право на поновно

одређивање пензије ако је био у осигурању најмање годину дана.

2) Нема сметњи да се радни однос заснује са породичним пензионером јер је он радно способно лице које породичну пензију наслеђује навршавањем прописаних година живота, па се зато све што је наведено о могућности заснивања радног односа са старосним пензионером односи и на породичног пензионера.

Међутим, кориснику породичне пензије који стекне својство осигураника **обуставља се исплата породичне пензије** сходно члану 117. став 2. Закона о ПИО, **осим у случају** када корисник пензије остварује уговорену накнаду на месечном нивоу у износу нижем од најниже основице у осигурању запослених, важеће у моменту уплате доприноса (члан 117. став 4. Закона о ПИО), која до 31. 12. 2019. године износи 23.921 динар).

3) Када је реч о радном ангажовању инвалидског пензионера, укратко се може рећи да **лице које је остварило право на инвалидску пензију не може да заснује радни однос** (члан 21. Закона о ПИО) јер је у питању губитак радне способности. Наиме, инвалидност постоји кад код осигураника настане потпуни губитак радне способности, па је зато у члану 176. Закона утврђено да запосленом престаје радни однос, независно од његове воље и воље послодавца, ако је на начин прописан Законом утврђено да је код запосленог дошло до губитка радне способности. Стога заснивање радног односа са инвалидским пензионером није важеће и аутоматски престаје по сили закона, све док је на снази решење о утврђивању губитка радне способности.

Прековремени и допунски рад у новом Закону о здравственој заштити – регулатива и обрачун

Нови Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 од 3. 4. 2019. године, ступио на снагу 11. 4. 2019. године – даље: Закон) уређује систем здравствене заштите у Републици Србији, његову организацију, друштвену бригу за здравље становништва, општи интерес у здравственој заштити и друга питања од значаја за организацију и спровођење здравствене заштите. Закон је, између осталог, дао и иновирани регулативу прековременог и допунског рада у здравственим установама у циљу побољшања услуга у здравственом сектору и јаснијег радноправног положаја здравствених радника када обављају своје послове ван редовног радног времена. У тексту је дата иновирана методологија и начин обрачуна прековременог и допунског рада у здравственој делатности.

Прековремени рад у здравственим установама

Закон регулише распоред рада и радно време у здравственој установи, а у оквиру тога и прековремени рад, који се јавља по потреби.

Према члану 56. Закона, **недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена** у здравственој установи и приватној пракси утврђује се у зависности од врсте здравствене установе, односно приватне праксе, као и врсте здравствене делатности коју обављају у складу са потребама грађана и организацијом рада других здравствених установа и приватне праксе на одређеној територији. Недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у здравственој установи у приватној својини утврђује директор, а у здравственој установи у јавној својини и приватној пракси оснивач, о чему су дужни да обавештавају Агенцију за привредне регистре (даље: АПР) због уписа у надлежни регистар.

Здравствена установа је дужна да у оквиру утврђеног недељног распореда рада, почетка и завршетка радног времена, пружа здравствену заштиту радом у једној, две или више смена, у складу са делатношћу здравствене установе, о

чему одлуку доноси директор здравствене установе. У погледу овог питања треба имати у виду и одредбе Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 106/2018 од 31. 12. 2018. године, ступио на снагу 8. 1. 2019. године – даље: ПКУ), који прецизира (члан 40) да пуно радно време износи 40 часова недељно, при чему недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у здравственој установи утврђује оснивач, а за здравствене установе које оснива Република – Министарство. Сагласно члану 36. ПКУ-а, здравствена установа у којој је због природе посла потребно обезбедити непрекидно пружање здравствене заштите, односно здравствених услуга, обезбеђује непрекидност рада следећим редоследом:

- 1) сменским радом (који траје 24 сата у континуитету);
- 2) прековременим радом (дежурством, приправношћу и у изузетним случајевима радом по позиву);
- 3) прерасподелом радног времена.

У случају прерасподеле радног времена, радно време запосленог у току недеље не може да буде дуже од 60 сати.

ЗАРАДЕ

што се та стопа примењује на умањену основицу за 20% по основу нормираних трошкова, по формули: $(100 - (16 + 20,8) : 100 = 0,632)$.

Пример: Обрачун накнаде за допунски рад

1.	Нето накнада	25.000,00
2.	Коефицијент за прерачун у бруто	0,632
3.	БРУТО НАКНАДА (ред. бр. 1 : ред. бр. 2)	39.556,96
4.	Нормирани трошкови (20% на ред. бр. 3)	7.911,39
5.	ОПОРЕЗИВИ ПРИХОД (ред. бр. 3 - ред. бр. 4)	31.645,57
6.	Порез (20% на ред. бр. 5)	6.329,11
7.	Допринос ПИО (26% на ред. бр. 5)	8.227,85
8.	За исплату (ред. бр. 3 - ред. бр. 6 - ред. бр. 7)	25.000,00

Пре исплате накнаде по Уговору о допунском раду исплатилац подноси пореску пријаву ППП-ПД надлежној организационој јединици Пореске управе, након чега добија БОП за плаћање обавеза по основу исплате ове накнаде. Приходи по основу допунског рада у обрасцу ППП-ПД пријављују се под ОВП 605.

Порези и доприноси по одбитку по основу Уговора о допунском раду плаћају се на рачун 840-4848-37. На налогу за плаћање наводи се шифра плаћања 254 и број одобрења за плаћање (БОП) добијен од стране Пореске управе.

Такође, исплатилац уговорене накнаде по основу Уговора о допунском раду дужан је да надлежном фонду ПИО поднесе пријаву података за матичну евиденцију, и то пријаву о уплати доприноса по основу уговорене накнаде и висини те накнаде, која се подноси на обрасцу:

- 1) **образац М-УН** – Пријава о уплати доприноса по основу уговорене накнаде, односно накнаде по основу Уговора о допунском раду и висине те накнаде – ако се пријава подноси за једно лице;
- 2) **образац М-УНК** – Пријава о уплати доприноса за више лица по основу уговорене накнаде, односно накнаде по основу Уговора о допунском раду и висине те накнаде.

Пријава се подноси у року од три дана од дана уплате доприноса.

Књижење по основу исплате прихода за допунски рад према Контном оквиру за буџетски систем дато је у наставку:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	131211	Обрачунати неплаћени расходи	39.556,96	
	237311	Обавезе по основу нето исплата за услуге по Уговору		25.000,00
	237411	Обавезе по основу пореза на исплате за услуге по Уговору		6.329,11
	237511	Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за услуге по Уговору		8.227,85
- обрачун накнаде по Уговору о допунском раду				
2.	237311	Обавезе по основу нето исплата за услуге по Уговору	25.000,00	
	237411	Обавезе по основу пореза на исплате за услуге по Уговору	6.329,11	
	237511	Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за услуге по Уговору	8.227,85	
	121112	Жиро рачуни		39.556,96
- по изводу				
3	423599	Остале стручне услуге	39.556,96	
	131211	Обрачунати неплаћени расходи		39.556,96
- по Уговору				

Престанак уговора о допунском раду

Као што је већ наведено, допунски рад је један од облика рада ван радног односа, па се права и обавезе, као и разлози за отказ, регулишу уговором. За случај да наведени уговор о допунском раду не садржи одговарајуће норме о отказу, примењују се одговарајућа правила Закона о облигационим односима, по којима овај уговор може бити раскинут:

- споразумом, па и када он није у писаном облику закључен (члан 68. ЗОО-а),
- због неиспуњења (чл. 124–132. ЗОО-а),
- због промењених околности (чл. 133–136. ЗОО-а).

Такође, овај уговор престаје и истеком времена на које је закључен.

ПС

Привремена спреченост за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће према новом Закону о здравственом осигурању

Привремена спреченост за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће (даље: одржавање трудноће) јесте вид спречености за рад, односно боловања, које представља време за које се трудници – запосленој или предузетници – пружа здравствена заштита и обезбеђују материјална давања којима се надомешта изгубљена зарада због болести. Одржавање трудноће може да се остварује од момента установљивања трудноће до момента отварања породилског одсуства, дакле 45 дана пре порођаја, а обавезно 28 дана пре времена одређеног за порођај. Битно је да та врста боловања буде идентификована као „одржавање трудноће” јер је то по законским прописима специфичан основ за исплату накнаде зараде трудници.

Увод

Према члану 73. став 1. тачка 3) новог Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 – даље: Закон), право на накнаду зараде, између осталих, имају и **запослени** и лица која су регистрована за обављање делатности у виду занимања ради самосталног обављања делатности и обављања делатности слободне професије (даље: **предузетници**), ако су привремено спречени за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће.

Према томе, по основу одржавања трудноће, породиље – запослене и предузетнице имају право:

- а) да одсуствују са рада и
- б) да примају накнаду зараде за време овог одсуства.

Утврђивање боловања због одржавања трудноће

Дужину одсуства због одржавања трудноће оцењује стручно-медицински орган Републи-

чког фонда за здравствено осигурање (даље: Републички фонд) на основу медицинско-доктринарних стандарда за утврђивање привремене спречености за рад.

Боловање због одржавања трудноће наступа оног дана када изабрани лекар утврди да трудница – запослена или предузетница није способна за обављање свог рада због болести. Изузетно, изабрани лекар може да утврди боловање због одржавања трудноће и за период пре првог јављања труднице на преглед, али највише за три дана уназад од дана када се јавила изабраном лекару.

Ако је трудница била на стационарном лечењу или ако је болест настала за време њеног боравка у иностранству, као и у другим оправданим случајевима у којима није могла да се јави изабраном лекару, односно није могла да га обавести о разлозима спречености за рад, по предлогу изабраног лекара првостепена лекарска комисија може да дâ оцену спречености за рад труднице за период дужи од три дана пре јављања изабраном лекару.

Попуњавање пореске пријаве:

1.2	Обрачунски период	6. 2019.	МФП.1
3.6	Шифра врсте прихода	1 01 202 00 0	МФП.2
3.7	Број дана	30	МФП.3
3.8	Број сати	176	МФП.4
3.8a	Фонд сати	176	МФП.5
3.9	Бруто приход	83.409,42	МФП.6
3.10	Основица за порез	68.109,42	МФП.7
3.11	Порез	6.810,94	МФП.8
3.12	Основица доприноса	83.409,42	МФП.9
3.13	Допринос за ПИО	21.686,45	МФП.10
3.14	Допринос за здравство	8.591,17	МФП.11
3.15	Допринос за незапосленост	625,57	МФП.12
3.16	Додатни допринос за ПИО	0	

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	520	Трошкови зарада и накнада зарада	83.409,42	
	450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада		60.000,00
	451	Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		6.810,94
	452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		16.598,48
- за обрачунају накнаду зарада				

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
2.	521	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	14.304,72	
	453	Обавезе за порез и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца		14.304,72
- обрачун доприноса на терет послодавца				
3.	450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	60.000,00	
	451	Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	6.810,94	
	452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	16.598,48	
	453	Обавезе за порез и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	14.304,72	
	241	Текући (пословни) рачун		97.714,14
- исплата нето накнаде зараде и уплата пореза и доприноса				

ПС

Питања претплатника из области зарада и других примања

Обавеза плаћања доприноса за здравствено осигурање за пензионере који заснивају радни однос

Пензионери који заснују радни однос након 11. 4. 2019. године не могу више да бирају по ком основу ће стицајти својство осигураника на здравствено осигурање.

Новим Законом о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 – даље: Закон), који је ступио на снагу 11. 4. 2019. године, промењен је приоритетни ред за стицање својства осигу-

раника када исти испуњава услове за стицање тог својства по више основа. Осигураници корисници пензије више **нису** у првом приоритетном реду, заједно са осигураницима у радном односу (што је било у складу са чланом 21. старог закона). Осим тога, чланом 15. став 2. новог закона и даље су дефинисана лица која су дужна да изабери један од основа осигурања по коме ће бити здравствено осигурани (и остваривати права из обавезног здравственог осигурања), а међу наведенима **нису** лица која су осигураници корисници пензије (што је било у складу са чланом 21. став 2. старог закона).

ственом осигурању у погледу приоритетног основа осигурања пензионера, у Мишљењу бр. 011-00-95/2019-05 од 14. 5. 2019. године заузело следећи став:

У циљу правилне примене појединих одредаба Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019 – даље: Закон), који је ступио на снагу 11. априла 2019. године, обавештавамо вас следеће: „Чланом 15. Закона уређено је мишљење приоритетној основа осигурања у случају кад осигураник из члана 11. Закона испуњава услове за стицање својства осигураника по више основа осигурања, као и обавезе максимално набројаних категорија лица која испуњавају услов за стицање својства осигураника по више основа, да изабере један од основа осигурања по коме ће бити осигурани. Наведеним чланом 15. Закона, пензионери – осигураници који су засновали радни однос немају више обавезу да изабере основ осигурања по коме ће бити осигурани, већ у случају заснивања радног односа морају бити осигурани као запослени.

Правилна примена ове одредбе **поједностављеној примени како на пензионере који су засновали радни однос пре 11. априла 2019. године, а неспорно и на пензионере који су засновали радни однос од 11. априла 2019. године. Напомињемо да осигураници пензионери који су у радном односу, као и чланови њихових породица који су преко њих осигурани, правилном применом ове одредбе немају прекид здравственог осигурања, већ им се само мења основ осигурања. У том циљу Републички**

чки фонд за здравствено осигурање, у сарадњи са Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање, треба да предузме неопходне мере и активности како би сви пензионери у радном односу и чланови њихових породица који су преко њих осигурани, несметано могли и даље да користе права из обавезног здравственог осигурања, а у складу са Законом.

Послодавци су дужни да за пензионере који су пре 11. априла 2019. године засновали радни однос обрачун и уплату доприноса на зараду за обавезно здравствено осигурање врше почев од 11. априла 2019. године. Напомињемо да за обавезу плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање није битан тренутак исплате зараде, већ период за који се исплаћује зарада.

У том смислу, уколико се пензионеру зарада за месец март 2019. године или неки ранији месец исплаћује после 11. априла, не постоји обавеза плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање. Међутим, на зараду која се пензионеру исплаћује за месец април 2019. године постоји обавеза плаћања доприноса за здравствено осигурање само на зараду која се односи на период од 11. априла, док се на зараду која се исплаћује закључно за 10. април 2019. године допринос за обавезно здравствено осигурање не обрачунава и не плаћа.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Електронски часопис **Лега Артис – Прописи у пракси** налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у **PDF** формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Мр Жељко Албанезе

Методологија за утврђивање података о бонитету и давање оцена бонитета привредних друштава, задруга, предузетника и установа

На основу одредби Методологије за утврђивање података о бонитету привредних друштава, задруга, установа и предузетника и давање оцена бонитета привредних друштава, коју је утврдио регистратор Регистра финансијских извештаја, у овом тексту биће приказани подаци и показатељи путем којих се утврђује бонитет.

Увод

Према одредбама Правилника о условима и начину јавног објављивања финансијских извештаја и вођењу Регистра финансијских извештаја („Сл. гласник РС”, бр. 127/2014, 101/2016 и 111/2017 – даље: Правилник), Агенција за привредне регистре (даље: Агенција) прима редовне и консолидоване годишње финансијске извештаје за последњу извештајну годину, као и ванредне финансијске извештаје за текућу годину. Ако су финансијски извештаји и уз њих пратећа прописана документација достављени у складу са Законом о рачуноводству и овим правилником, без одлагања се врши њихов упис у Регистар финансијских извештаја (даље: Регистар). Овако формиран регистар не само да је централна, јавна, јединствена електронска база података из потпуних и рачунски тачних финансијских извештаја, већ је и извор података за утврђивање бонитета и давање мишљења о бонитету за привредна друштва, задруге, установе и предузетнике.

Према члану 41. Правилника, база података о бонитету је централна, јединствена, стандардизована, јавна електронска база података о бонитету привредних друштава, задруга, установа и предузетника и оцена бонитета привредних друштава која имају седиште на територији Републике Србије, обрађених у складу са Правилником и по-

себном методологијом за утврђивање података о бонитету. Према члану 42. став 1. Правилника, поменуто методологију утврђује регистратор Регистра финансијских извештаја (даље: регистратор).

На основу овог овлашћења, а ради конкретизације активности Агенције у погледу давања мишљења о бонитету, регистратор је донео Методологију за утврђивање података о бонитету привредних друштава, задруга, установа и предузетника и давање оцена бонитета привредних друштава (даље: Методологија), која је објављена на веб-сајту Агенције. Методологијом се уређује:

- 1) начин утврђивања, ажурирања и обелодањивања података о бонитету привредних друштава, задруга, установа и предузетника (даље: подаци о бонитету), који се воде у бази података о бонитету у оквиру Регистра финансијских извештаја,
- 2) садржина извештаја о бонитету привредних друштава, задруга, установа и предузетника (даље: Извештај о бонитету),
- 3) поступак утврђивања оцена бонитета и
- 4) садржина скоринга привредних друштава.

На основу одредби Методологије, у наредном делу тексту биће приказани подаци и показатељи на основу којих се утврђује бонитет, уз напомену да је Агенција преко свог сајта обавестила све заинтересоване да је започела пружање услуга бонитета са подацима из финансијских извештаја за 2018. годину.

Ред. бр.	Назив показатеља	Опис
8.	Рацио сопственог капитала	учешће сопственог у укупном капиталу, што је условљено потребом сопственог финансирања сталних средстава и ефектом финансијског левериџа
9.	Степен укупне задужености	показује са колико је динара позајмљеног капитала покривен сваки динар сопственог капитала
10.	Покриће сталних средстава сопственим капиталом	покривеност сталне имовине сопственим капиталом
11.	Покриће сталних средстава дугорочним изворима финансирања	покривеност сталне имовине дугорочним изворима финансирања
12.	Стопа покрића залиха нето обртним капиталом	показује процентуално покриће залиха нето обртним капиталом, што указује на то да ли је успостављена равнотежа у области дугорочног финансирања
13.	Рацио покрића камата	однос оствареног добитка (губитка) пре опорезивања и плаћених камата, што указује на ризик плаћања камата
14.	Стопа пословног добитка	показује колико динара пословног добитка (губитка) доноси динар прихода од продаје
15.	Стопа нето добитка	показује нето приносну снагу прихода од продаје, односно колико динара нето добитка (губитка) доноси динар прихода од продаје
16.	Стопа приноса на сопствени капитал (после опорезивања)	показује стопу укамаћења просечног сопственог капитала
17.	Стопа приноса на укупна средства (после опорезивања)	показује стопу укамаћења просечног укупног капитала или имовине, без обзира на власничку структуру капитала
18.	Ефекат финансијског левериџа	однос стопе приноса на сопствени капитал и стопе приноса на укупна средства; већа стопа приноса на сопствени капитал од стопе приноса на укупна средства показује да је коришћење позајмљеног капитала оправдано
19.	Однос трошкова амортизације и прихода од продаје	упућује на ефикасност коришћења ангажованих средстава; висока вредност указује на агресивну политику инвестирања, а ниска на застарелост средстава и уздржаност у инвестирању

Пружање услуга бонитета

Послодавци треба да имају у виду да Агенција нуди више врста извештаја о бонитету, различите садржине, структуре и исказне моћи, прилагођених потребама корисника. Извештаји су разврстани у две основне групе – *стандардизовани*, израђени за опште намене, и *специјализовани*, израђени за специфичне намене, у складу с посебним прописима и потребама тржишта (учешће у јавним набавкама, процена кредитне способности дужника и прималаца лизинга, процена бонитета учесника на тржишту хартија од вредности и сл.). Поред извештаја о бонитету, доступан је и сет (комплет) **показатеља за оцену бонитета** у форми извештаја који, уз индивидуалне, садржи и показатеље на збирном нивоу. Показатељи се дају за одабрану годину, по групама за *привредна друштва* и *здруге*, за *установе* и за *предузећнике*.

Захтев за извештаје о бонитету може да се достави:

- **електронским путем** – преко интернет странице Агенције за привредне регистре – е-Наручивање БОН извештаја или е-Наручивање скоринга;

- писаним путем – подношењем захтева на прописаном обрасцу БОН – захтев 1, лично (на пријемном месту у Агенцији), поштом или телефаксом – БОН ЗАХТЕВ 1 – Захтев за давање података, извештаја о бонитету и скоринга.

Накнаде за давање **стандардизованих и специјализованих извештаја о бонитету** износе:

- за БОН - 1 – Потпуни извештај о показатељима за оцену бонитета – 5.000,00 динара,
 - за БОН - 2 – Извештај о финансијском положају и успешности пословања – 3.000,00 динара,
 - за БОН - 3 – Сажети извештај о бонитету – 4.000,00 динара,
 - за специјализовани извештај о бонитету – 3.500,00 динара,
 - сет (комплет) показатеља за оцену бонитета по групама – за привредна друштва и задруге, за установе и за предузетнике – 2.000,00 динара.
- Накнада за давање оцене бонитета привредних друштава у форми скоринга износи:
- за једно привредно друштво – 8.500,00 динара,
 - за више од 10 привредних друштава – 6.800,00 динара по друштву,
 - за више од 100 привредних друштава – 4.250,00 динара по друштву.

Balanced Scorecard – систем за мерење учинака у једној организацији

Када се говори о управљању бизнисом, први корак је свакако предвиђање. Бизнисмен се налази у незавидној ситуацији да гледањем у будућност открије под којим околностима ће се одвијати процеси његовог бизниса. Он нема значајнији утицај на динамику и интензитет околности, међутим, он има могућност да својим управљачким акцијама искористи повољна деловања тих околности, односно ублажи њихова неповољна деловања. У том смислу, он после првог корака, односно предвиђања, прелази на планирање. Прво је потребно да дефинише стратешке циљеве, а након тога и оперативне, након чега утврђује активности којима ће испунити те циљеве.

Увод

Систем уравнотежених показатеља – BSC – представља систем за мерење учинака који је настао комбиновањем финансијских и нефинансијских података. **Сврха овог концепта је да стратегију претвори у акцију.** С обзиром на то да, у складу са овим концептом, нису важни само резултати (исходи) већ и акције које доводе до успеха, све главне аспекте пословања, који се називају перспективе, треба приказати на уравнотежен начин, у виду „табеле са резултатима” (*Balanced Scorecard*), применом методологије која ће детаљно бити обрађена у наредним редовима. Пуном применом овог концепта менаџмент добија информације неопходне за доношења исправних стратешких одлука, а у исто време рад сваког запосленог повезан је са стратегијом и тако што су превазиђени озбиљни недостаци осталих система за мерење учинака, код којих стратешки циљеви често нису уграђени у свакодневни оперативни живот запослених.

Показатељи шаљу јасну поруку о томе шта је организацији важно, који су њени циљеви и које активности треба предузети да би се они остварили, док систем за мерење учинака наводи запослене у организацији да испуњавају организационе циљеве, поготово када је си-

стем плата и других компензација усклађен са системом за мерење учинака, као што је то случај код система уравнотежених показатеља.

Једна од **предности овог концепта** огледа се у томе да је **једнако применљив како у приватном тако и у јавном сектору**, односно своју примену нашао је у профитним и непрофитним организацијама.

Током своје практичне примене у организацијама ова метода је успела значајно да унапреди два кључна пословна питања:

- проблем ефективног мерења учинака организација и
- успешност имплементације стратегије.

Зашто треба мерити учинке?

Ако се руководилац једне организације определи за мерење учинака, **вишеструко ће унапредити своје пословање и искористити више повољних прилика** него да се определио за супротне активности и стихијски начин пословања, **док ће негативни утицаји и непредвиђене околности** унутар организације, али и из спољњег окружења **бити сведени на најмању могућу меру.**

Одлука да се мере учинци омогућава да се одлуке доносе и **управљање базира на оства-**

има прилику да покаже како његове дневне активности доприносе реализацији стратегије.

Међутим, као и код већине подухвата, коначна награда је вредна тешког рада јер ће се након имплементације BSC имати више од *ad hoc* колекције финансијских и нефинансијских показатеља. Напротив, **дата је могућност да се развије систем који артикулише стратегију, повезује је са свим запосленима и омогућава стално стратешко учење док се тестира и потврђује одређени модел.** На крају, применом BSC добија се прилика да се

раде праве ствари на прави начин и остварује се мисија због које је организација и основана у процесу који одликује задовољство свих учесника у процесу. Чини ли се то довољно примамљивим да би се барем размислило на тему како сопствено пословање може да се промени и који су бенефити који ће бити остварени ако се примени овај приступ.

Предлог активности за имплементацију BSC у мањим компанијама – оквирно трајање 5 дана

Процес имплементације организован у оквиру 5 дана

	Израдити стратешке везе	Одредити показатеље успеха	Идентификовати процесе и адекватне пројекте	Изградња процеса у оквиру стратешке мапе	Стартовање - примена
Активности	- Идентификовати кључне купце / заинтересоване стране - Одредити кључне стратешке циљеве - Поставити приоритете	- Описати стратешке циљеве - Направити дугачку листу свих показатеља - Извршити избор показатеља	- Идентификација кључних процеса и пројеката - Дефинисање стопа и ранга - Процена ризика у оквиру стратешког подручја	- Процес прикупљања коментара и валидације података - Планирање даље интеграције	- Развити акциони план за будуће активности - Развити завршни извештај - Испоручити финални извештај
Резултати	- Стратешка мапа - Тренутни стратешки приоритети	- Јасноћа стратегије - Идентификовани кључни показатељи	- Стратегија преведена у активности - Идентификовани груби процеси - Анализа пројеката - Одобрено извршно одбора, директора или власника	- Оперативна пилот-табла резултата (пилот-систем за мерење учинака – BSC) - Документовани процеси - План	- Покренут пилот-систем за мерење учинака – BSC - Одобрено руководства за следеће активности
Тим	- Руководство – тим менаџера који управљају пословањем (5 до 10 најодговорнијих особа у организацији) – 5 сати - Тим за мерење – 5 сати	- Тим за мерење – 7 сати	- Руководство – тим менаџера који управљају пословањем – 1 сат - Тим за мерење – 7 сати	- Тим за мерење – 7 сати	- Руководство – 2 сата - Тим за мерење – 5 сати

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис **Пословни саветник** налази се на интернет страници www.poslovnisavetnik.net и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Изводи из актуелних мишљења Министарства финансија

РАЧУНОВОДСТВО

- Да ли матично правно лице које одлучи да састави консолидоване финансијске извештаје (иако нема законску обавезу) може да примењује МСФИ у свом редовном годишњем (појединачном) финансијском извештају
- Агенција за привредне регистре нема основа да у 2019. години изврши пријем нити објаву финансијских извештаја за 2015. и 2016. годину
- Начин организације рачуноводства удружења (коморе) и његових огранака

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

- Основицу за обрачунавање ПДВ-а за испоруку дела објекта коју лице Б врши лицу А чини тржишна вредност власничког удела на земљишту
- Када у случају преноса дела имовине обвезнику ПДВ-а – преносиоцу није онемогућено да исту делатност обавља на другим локацијама, на пренос дела имовине не примењује се члан 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у
- Издавање новог рачуна којим се сторнира рачун у коме је грешком исказана већа количина добара од стварно испоручене не доводи до обавезе подношења измењене пореске пријаве за порески период за који је обвезник ПДВ-а исказао грешком обрачунати ПДВ
- Правилност рачуна који издаје порески пуномоћник страног лица – обвезника ПДВ-а
- Приликом превоза добара која се увозе и за чији увоз постоји обавеза плаћања ПДВ-а превозник нема обавезу да утврђује да ли је царински орган у основицу за ПДВ за увоз добара урачунао и трошкове превоза
- Услуга укључивања добара добављача у продајни асортиман купца и накнадно смањење основице за тај промет
- Када купац наплати од првобитног купца накнаду по основу извршеног улагања у некретнину, а приликом отуђења некретнине купац има обавезу обрачунавања ПДВ-а по основу промета услуге улагања у његов пословни простор

- Смањење обрачунатог ПДВ-а у случају када се решењем пореског органа констатује да страног лице није извршило промет услуга обвезнику
- Пореска основица за промет добара јесте износ накнаде коју обвезник ПДВ-а прима или треба да прими за испоручена добра, у коју није укључен ПДВ, независно од износа цене коштања тих добара

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

- Утврђивање основа за накнаду зараде за боловање преко 30 дана за предузетника који исплаћује личну зараду, а који је у претходних 12 месеци у једном периоду био паушално опорезован
- Утврђивање основа за накнаду зараде за боловање преко 30 дана када запослени у претходних 12 месеци није остваривао зараду за ефективне часове рада због одсуства са рада
- Увећање опорезиве добити предузетника не утиче на висину личне зараде предузетника
- Пензионер, члан привредног друштва уписан у регистар као остали заступник, обвезник је доприноса за пензијско и инвалидско осигурање

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

- У случају гашења потраживања услед статусне промене којом поверилац припаја дужника, поверилац није дужан да увећа приходе у пореском билансу за износ раније признатих расхода по основу исправљеног потраживања од дужника

ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ

- Обвезник пореза на имовину у случају преноса права својине на делу објекта у оквиру комплекса
- Промена правне форме корисника непокретности у јавној својини није од утицаја на обавезу пореза на имовину на коришћење те непокретности
- Нема законског основа да основицу пореза на имовину за непокретности за које је порески обвезник мало правно лице чини фер вредност непокретности исказана у пословним књигама тог лица

као физичко лице одговара целокупном својом имовином за све обавезе настале у вези са обављањем своје делатности.

С тим у вези, указујемо да одговорност предузетника као физичког лица за пореске обавезе настале у време док је обављао делатност као предузетник не престају његовим брисањем из регистра.

Према томе, физичко лице које као порески обвезник одговара за пореске обавезе настале у време док је обављао делатност као предузетник, надлежној организационој јединици Пореске управе подноси захтев за одлагање плаћања дугованог пореза као физичко лице, у којем треба да наведе и ПИБ предузетника на које се пореске обавезе које се одлажу односе.

ПС

Електронско издање **ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ**

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Календар пореских и других обавеза за јун 2019. године

Закон о порезу на додату вредност Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 5 – 31. 5. 2019.	10. 6. 2019.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона.	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Образац РЕФ 1 и РЕФ 2	2018.	30. 6. 2019.	Рефакција ПДВ-а страном обвезнику и хуманитарној организацији једном годишње за добра и услуге обављене у РС у претходној календарској години

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.
Подношење пореске пријаве. Плаћање разлике између коначног обрачуна пореза на добит за 2018. годину и плаћених аконтација.	2018. година	29. 6. 2019. (180 дана од истека периода)	Порески обвезник је дужан да у електронском облику пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачунат порез за период за који се утврђује порез, заједно са пореским билансом

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 5 – 31. 5. 2019.	пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о накнадама за коришћење јавних добара			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката, који водне објекте и системе у јавној својини користи за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибака и других корисника, као лице које водне објекте и системе користи за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката, као и за друге намене, обвезник је накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама.
Уплата накнаде за испуштenu воду.	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Обвезник накнаде за испуштenu воду је лице које непосредно или посредно испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро и слично, лице које врши скупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације, као и лице које производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним проточним системом за хлађење. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама.
Уплата накнаде за постављање рекламних табли	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Обвезник накнаде за постављање рекламних табли је правно или физичко лице које поставља рекламне табле, рекламне паное, уређаје за сликовно обавештавање или оглашавање на објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица за обрачун накнаде је површина простора изражена у метрима квадратним.
Уплата накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја, које је у општој употреби	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Обвезник накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја које је у општој употреби јесте правно или физичко лице које привремено користи делове земљишта железничког подручја поред железничких пруга и другог земљишта које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица за обрачун накнаде је површина коришћеног дела земљишта железничког подручја, изражена у метрима квадратним.
Уплата накнаде за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Обвезник плаћања накнаде за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре јесте правно лице које је власник телекомуникационе опреме. Основица за обрачун накнаде је појединачни уређај, односно за контејнере површина земљишта изражена у метрима квадратним, односно за стуб висина изражена у метрима.
Уплата накнаде за коришћење јавне површине	1. 5 – 31. 5. 2019.	15. 6. 2019.	Обвезник накнаде за коришћење јавне површине је корисник јавне површине (лице које врши заузеће јавне површине (пут, улица, трг, парк, сквер и сл.) објектом привременог коришћења: киоск, тезга, башта угоститељског објекта, апарат за сладолед, циркус, спортски терени, телефонска говорница и друго). Основица за обрачун накнаде је површина коришћеног простора, изражена у метрима квадратним.

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном пословању („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016; ауџенџично џумачење – 95/2018) ђројисано је да, ако ђоследњи дан рока ђада на дан у коме ордан не ради, рок исџиче кад ђроџекне ђрви наредни радни дан.

ING-PRO

ING-PRO

ИНГ-ПРО Јавне набавке:
ПРАТИМО СВЕ ЈАВНЕ НАБАВКЕ ЗА ВАС
www.javne-nabavke.net

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА